

Passend Onderwijs voor havo/vwo: een succesverhaal

Interview met Anco van Moolenbroek, directeur van De Passie
- door Barbara Broere

De Passie is een Evangelische school voor vmbo tl – havo – vwo in Utrecht. De school telt 706 leerlingen en heeft het afgelopen jaar deelgenomen aan het traject Passend Onderwijs, een initiatief van de VO-raad en de onderwijsbonden.

Het ECNO en Interstudie NDO hebben dit traject uitgevoerd namens het Landelijk Platform Nascholing (LPN). Barbara Broere maakte namens het ECNO deel uit van het projectteam.

Berinda de Jong (ECNO) en Bart van Eerd (Interstudie NDO) waren de co-trainers bij dit traject.

De Passie is een reguliere school waar veelal klassikaal les wordt gegeven en waar leerlingen met autisme welkom zijn.

Wat was de reden dat je vorig jaar één van je teams hebt aangemeld voor het traject Passend Onderwijs?

De aanleiding was pragmatisch: onze school groeit en het aantal leerlingen dat extra begeleiding krijgt groeit ook. We hebben daarom eerst de leerlingbegeleiding in de hele school onderwerp van gesprek gemaakt. Begeleiden is namelijk iets wat in de basis van ons schoolconcept zit: "Ieder mens is uniek en mag er zijn." Vervolgens hebben we het accent van de tweede naar de eerste lijn gebracht. Toen de zorgcoördinator vertrok hebben we de functiemix en de LC en LD functies gebruikt om seniordocenten leerlingbegeleiders aan te stellen. Toen waren we toe aan een nieuwe stap. Het traject Passend Onderwijs voor havo/vwo was een mooie kans voor ons.

*"Ieder mens is uniek
en mag er zijn."*

Tijdens het intakegesprek besloot je om in plaats van je oorspronkelijke idee van één team aan te melden, de hele school in dit traject te betrekken. Wat maakte je zo enthousiast?

Het feit dat de focus werd gelegd op klassenmanagement. Zo konden we ons als team buigen over de ambachtelijke kant van het lesgeven en ons bezig houden met vragen als:

- Hoe organiseer je het met elkaar zodanig dat iedere docent de regie in de les heeft?
- Hoe organiseer je het omgaan met verschillen in een les zodanig dat **iedere leerling** aandacht krijgt?
- Hoe kunnen we leerlingen met autisme tot hun recht laten komen zonder dat dit ten koste gaat van andere leerlingen?

Aan het enthousiasme van de seniordocenten leerlingbegeleiders die bij het gesprek aanwezig waren, merkte ik dat dit een goede volgende stap zou zijn.

Jullie hebben, als enige pilotschool, het traject in vijf hele dagen gevolgd. Wat was de meerwaarde hiervan?

Dit gaf enerzijds meer rust in de school waardoor de docenten zich met aandacht konden focussen op de trainingen. Hierdoor was de opbrengst groter. Anderzijds merkten we dat professionalisering hierdoor daadwerkelijk een pijler is geworden in de school. We gaan dit zeker volgend jaar weer zo aanpakken.

De pijlers: klassenmanagement, leervoorkeuren, autisme en communicatie stonden centraal tijdens dit traject. Zou je deze, als je het opnieuw zou doen, weer kiezen?

Ja zeker. Het klassenmanagement is de ambachtelijke basis van waaruit je het omgaan met verschillen kunt vormgeven. Door autisme te benaderen als een andere vorm van prikkelverwerking in de hersenen, haal je dit uit het 'medische model'. Verschillen in leervoorkeuren geven inzicht in jezelf als docent en je eigen 'doceervoorkeur'. Het werken hieraan in de training met het team geeft het inzicht in de wijze waarop de docenten in het team bij voorkeur leren én het geeft inzicht in het functioneren van leerlingen en hun leerbehoefte.

Er is in de vijf dagen veel nadruk gelegd op de ontwikkeling van een gezamenlijk klassenmanagement. Hoe zie jij de relatie met Passend Onderwijs?

Als je als docent in staat bent om een groep met al zijn verschillen goed te leiden dan verhoogt dit het rendement van de lessen, daar ben ik van overtuigd. Verder hebben we het motto: *"Een les die goed is voor leerlingen met autisme is goed voor alle leerlingen"*.

"Een les die goed is voor leerlingen met autisme is goed voor alle leerlingen."

Met de drie uitgangspunten die gebruikt werden in de training:

- Voorspelbaarheid in de les
- Systematische aandacht voor alle leerlingen
- Uitgestelde aandacht voor leerlingen die te veel (oneigenlijke) aandacht vragen kunnen we veel beter omgaan met de verschillen.

Je hebt drie keer een specialist uitgenodigd voor een lezing over een deelgebied: Peter Teitler (Lessen in Orde), Anneke Blauwendraad (Contextuele leerlingenbegeleiding) en Bas Jacobs (Goochelen met aandacht). Wat was de meerwaarde hiervan?

Deze mensen vertellen vanuit hun eigen passie over hun eigen deelgebied. Dat gebeurde vaak met veel humor. Vervolgens werd dit weer opgepakt in de trainingen. Het gaf diepgang, lucht en vrolijkheid aan de trainingen.

Wat heeft het traject in zijn algemeenheid betekend voor jullie school?

Het gezamenlijke klassenmanagement begint zijn vruchten af te werpen. De focus is aan het verschuiven van curatief omgaan met problemen naar preventie. In zijn algemeenheid heeft het ons veel voldoening gebracht. Er is meer samenhang gekomen in het onderlinge denken en handelen in de school. Hierdoor is collegiale consultatie en leerlingbegeleiding meer onderdeel geworden van de schoolcultuur.

“De focus is aan het verschuiven van curatief naar preventief.”

De laatste trainingsdag was alweer enkele maanden geleden. Hoe is de stand van zaken op dit moment in de school?

Docenten willen graag de volgende stap gaan zetten in het klassenmanagement. We zijn dus volop bezig met het toepassen van de verworven kennis. Verder zijn ook kleine dingen van belang. Zo vragen we aan het begin van een teambijeenkomst wie iets wil vertellen over wat hij of zij heeft ontdekt in de afgelopen weken.

Daarmee wordt verworven expertise gedeeld en is er tevens sprake van borging.

Docenten maken het verschil

*“Voor alle niveaus van de organisatie geldt:
Behoud wat goed gaat en vul aan waar nodig!”*

Barbara Broere senior trainer/adviser ECNO

“Iedere leerling past in het onderwijs”

Berinda de Jong trainer/adviser ECNO